

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI

zaměstnance za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání zaměstnavateli

Pojištění odpovědnosti pro členy OSŽ (zprostředkované prostřednictvím OSŽ; dále rovněž „pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli“) má **výjimečné, výhodné postavení** (obsah pojištění, výše pojistné částky, pojistného a spoluúčasti) a je **unikátní** na trhu pojištění. Pojištění odpovědnosti úspěšně funguje u OSŽ již více než 20 let!

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA POJIŠTĚNÍ

- základní podmínkou k uzavření pojištění odpovědnosti = **členství v OSŽ**,
- zvolení výše **pojistné částky (4,5 násobek průměrného hrubého měsíčního výdělku zaměstnance; dále rovněž „4,5 násobek“)**,
- prostřednictvím ZO OSŽ člen OSŽ zaplatí na účet OSŽ-ústředí, podle zvolené pojistné částky, **pojistné** ve výši:

Pásmo	Výše měsíčního hrubého výdělku v Kč	Pojistná částka v Kč	Výše pojistného v Kč
1	do 26 666	120 000	450
2	od 26 667 - do 33 332	150 000	600
3	od 33 333 - do 39 999	180 000	750
4	od 40 000 - do 57 777	260 000	1050
5	od 57 778 - do 75 555	340 000	1350
6	od 75 556 - do 88 888	400 000	1580
7	od 88 889 - do 111 111	500 000	1970

ROZSAH POJIŠTĚNÍ

(obsažené ve zvláštních pojistných podmínkách pro pojištění odpovědnosti zaměstnance /dále rovněž „ZPP M-800/17“/)

Nad rámec ZPP M-800/17 se pojištění odpovědnosti vztahuje na odpovědnost za škodu, kterou pojištěný:

- způsobil vyrobou vadného výrobku nebo vadnou manuální prací při montážích, opravách, úpravách a stavebních pracích,
- způsobil ztrátou věci,
- způsobil na pneumatikách a přepravovaných věcech,
- způsobil v souvislosti s řízením dopravního prostředku,
- způsobil při výkonu práce na základě dohody o provedení práce,
- způsobil čistou finanční škodu, tj. újmu na jmění, kterou je možno vyjádřit v penězích a která vznikla jinak než jako škoda způsobená na věci jejím poškozením, zničením nebo ztrátou (např. *nedovolená jízda drážního vozidla, zavlečení nebo špatné směřování nákladního vozu, zařazení technicky nezpůsobilého nebo poškozeného vozu do provozu apod.*).

Pojištění odpovědnosti se NEvztahuje na odpovědnost za škodu, kterou pojištěný:

- a) způsobil úmyslně,
- b) převzal odpovědnost nad rámec stanovený právním předpisem,
- c) působil nesplněním povinnosti odvrátit škodu a zamezit zvětšení už vzniklé škody,
- d) způsobil po požití alkoholu, užití psychotropní, omamné nebo jiné návykové látky,
- e) způsobil tím, že při neplatném skončení pracovního poměru nekonal práci,
- f) způsobil schodkem na svěřených hodnotách, které je pojištěný povinen vyúčtovat,
- g) způsobil provozem dopravních prostředků, je-li dána odpovědnost podle ustanovení občanského zákoníku (odpovědnost provozovatele motorového vozidla), pokud se na ni vztahuje zákonné nebo povinně smluvní pojištění odpovědnosti,
- h) způsobil zaměstnavateli zaplacením majetkové sankce uložené v důsledku jednání pojištěného, S V Ý J I M K O U úroků z prodlení, sankcí uložených v souvislosti s výpočtem a poukazy daní a poplatků nebo pojistného na veřejné pojištění (např. zdravotní, sociální apod.),
- i) způsobil zaměstnavateli, který je jeho osobou blízkou nebo s ním žije ve společné domácnosti.

Pojištění odpovědnosti se vztahuje na škodu (**na movitých či nemovitých věcech nebo na čistou finanční škodu**), která může vzniknout při výkonu povolání (**pracovní smlouva /PS/**) nebo při **dohodách o pracích konaných mimo pracovní poměr** (dohoda o pracovní činnosti /DPČ/ nebo dohoda o provedení práce /DPP/).

Z těchto pracovněprávních vztahů - PS, DPČ, DPP je člen OSŽ povinen hradit členský příspěvek OSŽ (článek 12 odst. 1 Stanov OSŽ, v platném znění).

Škodní událost může být způsobena jakémukoliv zaměstnavateli se sídlem v ČR a ve státech Evropské unie (dále jen „EU“). Na území ČR se vztahuje např. i na poškození vozu jiné železniční společnosti. Škoda může vzniknout nejen na území ČR, ale i na území jakéhokoliv státu ve světě, tedy **územní platnost** pojištění odpovědnosti **není omezena**.

V případě, že dojde k poškození věci jiné osobě (fyzické nebo právnické), tak tito **poškození mohou uplatňovat náhradu škody po zaměstnavateli** člena OSŽ, **nikoliv po členovi OSŽ**. Teprve následně může požadovat **pouze zaměstnavatel** náhradu škody po členovi OSŽ.

VZNIK POJIŠTĚNÍ

Pojištění člena OSŽ vzniká ode dne následujícího po dni, kdy bylo pojištění členem OSŽ **zaplaceno a zapsáno** v „Příhlášce k pojistné smlouvě č. 595037052-8“ (dále rovněž „Příhláška“) v kolonce „podpis pojištěnce“. Zapsáním se rozumí vlastní podpis pojištěnce¹. Datum zapsání je nejvýhodnější volit ke dni výročí předcházejícího pojištění. **Termín úhrady pojistného je 1x za rok, a to k datu předcházejícího pojištění.**

Vznik pojištění po mimořádné události, resp. škodní události

V případě, že člen OSŽ svým jednáním (opomenutím) zavíní **mimořádnou událost**, resp. **škodní událost**, **doporučujeme**, aby se člen OSŽ **bezprostředně po této události opět pojistil** (nejlépe následující den), **tedy uhradil pojistné prostřednictvím ZO OSŽ**. Zaplacením nového pojistného u ZO OSŽ a zapsáním v Příhlášce člen OSŽ zahájí nový pojistný rok². Ten se počítá ode dne následujícího po dni provedené finanční úhrady a zapsání v Příhlášce.

¹ V případech, kdy člen OSŽ hradí pojistné bezhotovostně, nebo když ZO OSŽ hradí svým členům pojistné z prostředků ZO OSŽ, může být podpis pojištěnce v přihlášce nahrazen podpisem předsedy ZO OSŽ či jiné oprávněné osoby (např. místopředsedy ZO OSŽ, hospodáře ZO OSŽ apod.).

² V případě, kdy pojistné svým členům hradí ZO OSŽ z prostředků organizace, může být zapsání v přihlášce provedeno nejdříve v kalendářním měsíci předcházejícím měsíci odvedení pojistného na OSŽ-ústředí. Datum zapsání je nejvýhodnější volit ke dni výročí předcházejícího pojištění.

² V případě, kdy pojistné svým členům hradí ZO OSŽ z prostředků organizace, měl by člen OSŽ oznámit možné zavinění této události, aby ZO OSŽ člena OSŽ znovu pojistila, tj. **bezprostředně po této události**. Datum zapsání je nejvýhodnější volit ke dni předcházejícímu dni, kdy člen OSŽ nastoupí k dalšímu výkonu práce.

LIKVIDACE ŠKODNÍ UDÁLOSTI

Členům OSŽ, kteří jsou pojištěni, v převážné většině případů provede pojišťovna likvidaci vzniklé škody s tím, že zaměstnanec po obdržení písemného sdělení od Kooperativa pojišťovny, a.s. o provedené likvidaci, zaplatí pouze **minimální spoluúčast** (tj. ve výši **5 %**, **minimálně 500 Kč**, **maximálně 3 000 Kč**).

ADMINISTRATIVNĚ-TECHNICKÁ STRÁNKA

Originál nebo **kopie (sken - čitelný) seznamu pojištěných** v Přihlášce se předávají nebo zasílají do **5-tého dne** následujícího měsíce (nejpozději do **1 měsíce**) na hospodářsko-finanční oddělení OSŽ-ústředí (dále rovněž „HFO OSŽ-ústředí“). Vybrané pojistné lze předat i do pokladny HFO OSŽ-ústředí.

Rovněž i ostatní písemné materiály v problematice pojištění odpovědnosti se vzájemně mezi zúčastněnými stranami komunikují jako **originály** nebo **kopie (skeny - čitelné)**.

Informace pro ZO OSŽ (způsob úhrady pojistného):

- číslo účtu: OSŽ-ústředí - 2000290369/0800,
- variabilní symbol (VS) - organizační číslo ZO OSŽ (nikoli identifikační číslo /IČ/),
- konstantní symbol (KS) - 2558.

Kopie příjmových dokladů se **nezasílají**. Uvedené doklady slouží pro potřebu účetnictví ZO OSŽ a potřebu pojištěného člena OSŽ.

Škodní událost se na Kooperativa pojišťovnu, a.s. **oznamuje** prostřednictvím **C.E.B., a.s.** (nikoli přímo na Kooperativa pojišťovnu, a.s.)!

V případě pojistné události je oprávněná osoba ZO OSŽ povinna potvrdit a prokazatelně dokladovat zaplacení pojistného členem OSŽ v Přihlášce (v části „podpis pojištěnce“) a to vlastním podpisem pojištěnce nebo jiným způsobem (např. uvedením čísla pokladního dokladu ZO OSŽ v kolonce „podpis pojištěnce“, nebo podpisem oprávněné osoby apod.).

ZO OSŽ musí archivovat seznam pojištěných v Přihlášce se všemi daty a náležitostmi, včetně dokladů o zaplacení pojistného na období 10-ti let na úrovni ZO OSŽ. **Formulář je k dispozici na webových stránkách OSŽ - www.osz.org**

UPOZORNĚNÍ

Proč být pojištěn a pojištěn na správnou výši ?!

V posledním období dochází k nárůstu škodních událostí, u kterých je škoda vyšší než 4,5 násobek průměrného hrubého měsíčního výdělku zaměstnance.

Zaměstnavatel v souladu s ustanovením § 257 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž „ZP“), požaduje po zaměstnanci maximální výši náhrady škody, tj. 4,5 násobek. Tyto škodní události jsou způsobeny členy OSŽ (ale dokonce i funkcionáři ZO OSŽ), kteří **jsou pojištěni v nesprávné výši** (dále rovněž „**podpojištění**“) a vyskytnou se i členové OSŽ, kteří **nejsou vůbec pojištěni**.

Členové OSŽ, kteří jsou:

- nepojištěni** - uhradí zaměstnavateli buď **jednorázově celou částku** předepsanou zaměstnavatelem (4,5 násobek) nebo uhradí škodu **opakujícími se srážkami ze mzdy** (při průměrném hrubém měsíčním výdělku 40 000 Kč se jedná o finanční částku 180 000 Kč);

- b) **pojištění individuálně** u jiných pojišťoven (mimo OSŽ; ve většině případů **hradí vyšší pojistné**) - **zaplatí vyšší spoluúčast** dle své pojistné smlouvy (tj. 10 % - 30 %) a likvidace škodní události může být problematická. Současně upozorňujeme, že **rozsah individuálního pojištění je výrazně menší**, než je uzavřená pojistná smlouva pro členy OSŽ.

Tito členové OSŽ se v posledním období obrací na SPO OSŽ-ústředí s žádostí o právní poradu/pomoc v případech, kdy dle sdělení jiných pojišťoven jsou jejich **škodní události ve výluce (tímto hradí zaměstnavateli stejně jako nepojištění členové)**;

- c) **podpojištění** - uhradí pojišťovna pouze finanční částku na kterou jsou pojištěni a **zbývající finanční částku si zaplatí z vlastních prostředků** (z praxe jsou známy případy, kdy členové OSŽ dopláceli cca 20 000 Kč, ale i 50 000 Kč).

V Řádu právní pomoci OSŽ, článku IV. „*Podmínky pro poskytování právního zastoupení v řízení před soudem*“ je mj. jednoznačně uvedeno, že při rozhodování odborových orgánů o poskytnutí právní pomoci se rovněž přihlíží k tomu, zda je žadatel pojištěn na náhrady škod způsobených v souvislosti s výkonem povolání zaměstnavateli.

Z důvodu celkového zhodnocení a z dalších finančních nákladů na soudní řízení (nadbytečně vynaložené finanční prostředky ze strany OSŽ-ústředí) bude SPO OSŽ-ústředí doporučovat Představenstvu OSŽ při rozhodování o poskytnutí právní pomoci zohlednit skutečnost, zda je člen OSŽ pojištěn prostřednictvím ZO OSŽ u Kooperativa pojišťovny, a.s. a zda je pojištěn ve správné výši.

V případě, že člen OSŽ **nebude pojištěn** nebo **bude podpojištěn**, nelze vyloučit, že u schválené právní pomoci:

- **ve zvlášť závažných důvodech** bude poskytnuta právní pomoc se spoluúčastí člena OSŽ **ve výši** např. **20 %** nebo i **50 %** na **úhradě** nákladů soudního řízení **z vlastních prostředků** (z praxe se jedná o částku ve výši cca desítek tisíc Kč);
- **jelikož nelze předem garantovat příznivý výsledek** soudního sporu ve prospěch člena OSŽ, hrozí, že v případě neúspěchu ve sporu, bude člen OSŽ (mimo požadované náhrady škody) ještě **navíc hradit z vlastních prostředků** rovněž **náhradu nákladů řízení před soudem protistraně**, tj. zaměstnavateli (jedná se rovněž o částku ve výši cca desítek tisíc Kč).

SPO OSŽ-ústředí **doporučuje členům OSŽ a ZV ZO OSŽ**, aby členové OSŽ:

- a) **byli pojištěni** (kontrolovali si termín pojištění; v případě škodní události, aby se nechali znovu pojistit /např. před nástupem do další směny/);
- b) byli pojištěni **ve správné výši** (do 4,5 násobku);
- c) **kontrolovali si výši svého 4,5 násobku** v průběhu pojistného roku ve vztahu k pojistné částce a k výši svého uhrazeného pojistného (v případě jeho překročení v průběhu pojistného roku **doporučujeme se bezprostředně dopojistit** na novou výši jednorázovým **doplacením výše rozdílu pojistného**).

OSŽ **doporučuje ZV ZO OSŽ**:

- a) **organizovat** a upozorňovat členy OSŽ na jejich termín úhrady pojistného;
- b) **přispívat** členům OSŽ na jejich pojistné (částečně, plně).

Mikuláš Hubicsák, manager pro kolektivní vyjednávání
JUDr. Petr Večeř, vedoucí SPO OSŽ-ústředí

V Praze, dne 13. září 2023